

SLUŽBA ZA REVIZIJU FINANSIRANJA POLITIČKIH STRANAKA

Na osnovu člana 10. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 95/12 i 41/16), člana 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 96/13, 89/16 i 5/22) i člana 12. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka („Službeni glasnik BiH“, broj: 103/08 i 5/22), izdajem

IZVJEŠTAJ O PREGLEDU GODIŠNJEG FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA ZA 2021. GODINU **LIBERALNO DEMOKRATSKE STRANKE BIH**

Broj: 03-07-6-497/22
Sarajevo, 01.11.2023. godine

SADRŽAJ

MIŠLJENJE REVIZORA.....	3
1. UVOD.....	4
2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE.....	4
3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA	5
Predmet pregleda i kontrole	5
Cilj pregleda i kontrole	5
Obim pregleda i kontrole.....	5
4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE.....	5
5. NALAZI I PREPORUKE.....	5
5.1 NALAZI	5
5.2 PREPORUKE.....	11

MIŠLJENJE REVIZORA

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalno demokratske stranke BiH za 2021. godinu.

Rukovodstvo političke stranke je odgovorno za finansijske izvještaje, postupanje stranke u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, te uspostavljanje efikasnog sistema internih kontrola.

Pregled smo obavili u skladu sa revizijskim standardima primjenjivim na angažmanu u pregledu. Ovi standardi zahtijevaju da planiramo i izvršimo pregled da bi dobili umjerenu pouzdanost da stranka nije značajno kršila odredbe Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregled je ograničen na kontrolu godišnjeg finansijskog izvještaja političke stranke i primjenu analitičkih procedura na podacima iz finansijskih izvještaja, pa prema tome ne obezbjeđuju pouzdanost koja bi se dobila izvršenom revizijom u prostorijama stranke.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu utvrđeno je da je Liberalno demokratska stranka BiH prekršila odredbe člana 4. stav (1), člana 5. stav (4), člana 8. stav (1), člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Na osnovu našeg pregleda, odnosno kontrole finansijskog izvještaja, osim gornje napomene, nismo zapazili ništa značajno što bi ukazalo na nedostatke u finansijskom izvještaju ili na finansiranje ove političke stranke suprotno odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka.

1. UVOD

Služba za reviziju finansiranja političkih stranaka (u daljem tekstu: Služba za reviziju) izvršila je pregled godišnjeg finansijskog izvještaja Liberalno demokratske stranke BiH za 2021. godinu.

Pregled i kontrola finansijskog izvještaja su provedeni u skladu sa članom 25. Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i članom 2. Pravilnika o administrativnim procedurama pregleda, kontrole i revizije finansijskih izvještaja političkih stranaka.

Zbog činjenice da nije obavljena revizija u prostorijama političke stranke, postoji mogućnost da pojedine materijalno značajne greške ne budu otkrivene.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja, Liberalno demokratska stranka BiH se finansirala iz sljedećih izvora:

R/B	Izvori finansiranja	Iznos (KM)	Struktura (%)
1.	Članarina	140,00	1,05
2.	Prilozi fizičkih lica (3-a)	0,00	0,00
3.	Prilozi pravnih lica (3-b)	0,00	0,00
4.	Prihodi od imovine (3-c)	0,00	0,00
5.	Prihodi od dobiti preduzeća u vlasništvu političke stranke (3-d)	0,00	0,00
6.	Prihodi od poklona (3-e)	0,00	0,00
7.	Prihodi iz budžeta (3-f)	13.065,07	97,53
8.	Prihodi od propagande (3-g)	0,00	0,00
I	Ukupni prihodi (1-8)	13.205,07	98,58
II	Ostali prihodi i drugo	190,08	1,42
	Izvori finansiranja (I+II)	13.395,15	100,00

U godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, politička stranka je iskazala rashode u ukupnom iznosu 23.075,29 KM.

2. PREDSTAVLJANJE POLITIČKE STRANKE

Naziv političke stranke je Liberalno demokratska stranka BiH. Skraćeni naziv je LDS BIH.

Liberalno demokratska stranka BiH je registrovana kod Kantonalnog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: R-1-2/00 od 03.07.2000. godine, sa sjedištem u Sarajevu, Maršala Tita 9a. Naknadno je izvršen upis stranke u registar Općinskog suda u Sarajevu, Rješenjem broj: 065-0-F1-10-000009 od 17.06.2010. godine i promjena osobe ovlaštene za predstavljanje i zastupanje stranke, Rješenjem broj: 065-0-F1-12-000017 od 31.05.2012. godine.

Lice ovlašteno za zastupanje stranke u 2021. godini je Hasib Salkić, predsjednik stranke.

Lice ovlašteno za podnošenje finansijskih izvještaja za 2021. godinu je Azra Dramalija.

Prema podacima iz godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu, Liberalno demokratska stranka BiH ima sljedeću organizacionu strukturu:

- Centralni ured LDS BiH u Sarajevu,
- Kantonalni odbor LDS BiH Goražde,
- Gradski odbor LDS Mostar,
- 18 općinskih odbora LDS BiH,

- Organizacioni dio LDS BiH u Brčko distriktu BiH i
- Mladi liberali BiH.

3. OPIS PREGLEDA I KONTROLE FINANSIJSKOG IZVJEŠTAJA

Predmet pregleda i kontrole je godišnji finansijski izvještaj Liberalno demokratske stranke BiH za 2021. godinu.

Cilj pregleda i kontrole je da revizor na bazi finansijskog izvještaja pokuša da ustanovi da li je politička stranka u izvještajnom periodu postupala u skladu sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka. Ukoliko revizor na bazi kontrole finansijskog izvještaja utvrdi određena kršenja navedenog zakona, ocjenjuje da li je potrebno izvršiti reviziju u prostorijama stranke da bi mogao izraziti mišljenje o tome da li se stranka finansirala u skladu sa Zakonom o finansiranju političkih stranaka.

Obim pregleda i kontrole finansijskih izvještaja Liberalno demokratske stranke BiH obuhvata kontrolu i provođenje analitičkih procedura radi utvrđivanja usklađenosti podataka koje je stranka iskazala u finansijskom izvještaju sa odredbama Zakona o finansiranju političkih stranaka, odnosno usklađenosti izvora finansiranja i načina trošenja sredstava. Politička stranka nije dostavila dio tražene finansijske dokumentacije, pa je obim kontrole finansijskog izvještaja bio ograničen.

4. PRETHODNE KONTROLE I REVIZIJE

Služba za reviziju izvršila je pregled i reviziju finansijskih izvještaja Liberalno demokratske stranke BiH u periodu od 2005. do 2020. godine, nakon čega su izdati izvještaji revizije sa mišljenjem revizora, nalazima i preporukama političkoj stranci.

Nakon izvršenog pregleda godišnjeg finansijskog izvještaja za 2020. godinu stranci su date preporuke: da svake godine donosi program utroška sredstava i da finansijska sredstva obezbijeđena za finansiranje stranke koristi u skladu sa tim programom, da prijavljuje sve priloge, bez obzira iz kojih izvora i na koji način ih ostvaruje, da se ne finansira iz zabranjenih izvora, da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da vodi potpune evidencije o prihodima, rashodima i obavezama stranke, da obrati pažnju na ispravnost i vjerodostojnost knjigovodstvenih isprava, a posebno se skreće pažnja na blagajničke dokumente, da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine dostavlja u zakonom propisanom roku i popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i da dostavlja traženu dodatnu finansijsku dokumentaciju.

Nerealizovane preporuke:

Na osnovu uočenih nedostataka u godišnjem finansijskom izvještaju za 2021. godinu, utvrđeno je da Liberalno demokratska stranka BiH nije ispoštovala date preporuke.

5. NALAZI I PREPORUKE

5.1 NALAZI

a) Liberalno demokratska stranka BiH je prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka¹.

Politička stranka je svojim programom utroška sredstava za 2021. godinu predvidjela troškove u iznosu od 26.500,00 KM.

---

¹ U skladu sa odredbom člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka, stranka finansijska sredstva iz člana 3. stav (1) ovog zakona može koristiti isključivo za ostvarivanje ciljeva utvrđenih svojim programom i statutom.

U godišnjem finansijskom izvještaju, koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH Liberalno demokratska stranka BiH je prijavila ostvarene troškove u iznosu od 23.367,79 KM. Pregledom finansijskog izvještaja i revizijskih dokaza za troškove zakupnine poslovnih prostora koje je koristila politička stranka, utvrđeno je da u njenim poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju nisu evidentirani troškovi zakupnine u iznosu od 6.830,40 KM.

- Uvidom u strukturu planiranih i ostvarenih troškova utvrđeno je da je politička stranka ostvarila troškove reprezentacije u iznosu od 2.515,50 KM i troškove knjigovodstvenih usluga u iznosu od 200,00 KM, koje nije predvidjela svojim programom utroška.
- Troškove zakupnine, koje je planirala u iznosu od 3.000,00 KM, politička stranka je ostvarila u iznosu od 6.830,40 KM.
- Programom utroška sredstva politička stranka je predvidjela troškove takse, novčane kazne i sl. u iznosu od 6.500,00 KM. U finansijskom izvještaju ove troškove stranka je prijavila u iznosu od 19.495,27 KM. Uvidom u izvode sa transakcijskog računa, utvrđeno je da su sa računa Liberalno demokratske stranke BiH izvršene prinudne naplate u iznosu od 19.495,27 KM, na osnovu sudskog rješenja o izvršenju obaveza stranke, koje su nastale u ranijim godinama.

Na osnovu navedenog utvrđeno je da je politička stranka prekršila odredbe člana 4. stav (1) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

b) Politička stranka je prekršila odredbe člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Uvidom u izvode sa transakcijskog računa političke stranke, utvrđeno je da je stranka ostvarila novčani prilog Hasiba Salkića, u iznosu od 100,00 KM, o kome nije uspostavila evidenciju, odnosno isti nije prijavila u finansijskom izvještaju.
- Politička stranka nije uspostavila evidenciju u poslovnim knjigama i nije prijavila u finansijskom izvještaju nenovčanu donaciju Općine Jablanica. Uvidom u akt Općine Jablanica broj: 01-11-2060/22 od 09.09.2022. godine utvrđeno je da je Liberalno demokratska stranka BiH koristila prostor površine 25,20 m², koji joj je Općina dodijelila na korištenje bez naknade.

U skladu sa odredbama člana 5. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka, Liberalno demokratska stranka BiH je bila obavezna uspostaviti evidenciju o novčanim i nenovčanim donacijama, iste prijaviti u finansijskom izvještaju i izdati potvrdu svakom donatoru od koga je primila donaciju.

c) Politička stranka je prekršila odredbe člana 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka².

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja i druge finansijske dokumentacije, nije moguće utvrditi iz kog izvora je Liberalno demokratska stranka BiH ostvarila sredstva u iznosu od 1.356,69 KM.

Na transakcijski račun Centralnog ureda stranke u Sarajevu 07.12.2021. godine uplaćena su sredstva u iznosu od 9.165,85 KM. Navedena sredstva politička stranka je u poslovnim knjigama evidentirala kao prihod iz budžeta, bez navođenja nivoa vlasti.

Uvidom u podatke svih nivoa vlasti koji su 2021. godine, u skladu sa odredbom iz člana 3. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka finansirali političke stranke, utvrđeno je da su Liberalno demokratskoj stranci BiH uplaćena sredstva iz budžeta Općine Jablanica, u

---

² U skladu sa odredbom iz člana 8. stav (1) tačka e) Zakona o finansiranju političkih stranaka finansiranje političkih stranaka zabranjuje se neimenovanim, odnosno anonimnim donatorima.

iznosu od 7.809,16 KM, koja stranka nije prijavila u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH.

Na osnovu prometa transakcijskih računa, koje je politička stranka prijavila u finansijskom izvještaju, utvrđeno je da je ostvarila priliv sredstava na Centralni ured, u iznosu od 1.356,69 KM³, čiji izvor nije poznat, što ukazuje na činjenicu da je Liberalno demokratska stranka ostvarila prihod iz anonimnog izvora.

d) Politička stranka je prekršila odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1), (4) i (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Pregledom godišnjeg finansijskog izvještaja, finansijske dokumentacije koju je politička stranka dostavila na zahtjev Centralne izborne komisije BiH, te dokaza iz drugih izvora utvrđeno je da politička stranka poslovne knjige nije vodila u skladu sa računovodstvenim propisima, nije uspostavila potpune i tačne evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama, te godišnji finansijski izvještaj nije popunila u skladu sa odredbama Pravilnika o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka - u daljnjem tekstu: Pravilnik.

(1) Liberalno demokratska stranka BiH godišnji finansijski izvještaj za 2021. godinu nije podnijela na način utvrđen Pravilnikom, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

- Politička stranka je, u skladu sa odredbom iz člana 4. stav (2) Pravilnika imala obaveza da zajedno sa finansijskim izvještajem do 31.03.2022. godine dostavi i godišnji obračun ovjeren od nadležne institucije u BiH, odnosno završni račun ovjeren od strane Finansijsko informatičke agencije-FIA⁴. Pomenuti obračun Liberalno demokratska stranka BiH je dostavila Centralnoj izbornoj komisiji BiH 21.09.2022. godine.
- Uvidom u finansijski izvještaj koji je Liberalno demokratska stranka BiH podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH i završni račun koji je podnijela Agenciji FIA, utvrđene su značajne razlike kod novčanih tokova, prihoda, rashoda i obaveza, koje je politička stranka iskazala u navedenim izvještajima, što ukazuje na činjenicu da stranka nije uspostavila potpune i tačne evidencije o svojim novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama stranke, čime je prekršila računovodstvene propise, odredbe člana 11. stav (1) i člana 12. stav (1) i (4) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

(2) Evidencije političke stranke o novčanim tokovima putem transakcijskih računa, kao i prijavljeni iznosi u finansijskom izvještaju, su nepotpuni i netačni.

- Liberalno demokratska stranka BiH u finansijskom izvještaju nije prijavila transakcijski račun broj: 1613000009599660. Uvidom u podatke o finansiranju političkih stranaka iz budžeta svih nivoa vlasti, utvrđeno je da su na ovaj račun Liberalno demokratskoj stranci BiH uplaćena sredstva iz budžeta Općine Jablanica u iznosu od 7.809,16 KM. Promet novčanih sredstava putem navedenog računa politička stranka, suprotno računovodstvenim propisima, nije evidentirala ni u poslovnim knjigama.
- Podaci o prometu novčanih sredstava putem transakcijskih računa, koje je politička stranka prijavila u finansijskom izvještaju koji je podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, su nepotpuni i netačni. Kako bi se utvrdili stvarni izvori finansiranja, te u vezi s time promet

---

³ Razlika između sredstava koja su 07.12.2021. godine uplaćena na račun Centralnog ureda stranke i prihoda koji je stranka ostvarila iz budžeta Općine Jablanica

⁴ Završni račun za 2021. godinu, u skladu sa računovodstvenim propisima, politička stranka je podnijela Agenciji FIA 28.02.2022. godine

novčanih sredstava, od političke stranke je zatraženo da dostavi izvode sa tri transakcijska računa. Na zahtjev Centralne izborne komisije BiH stranka je dostavila samo dio izvoda sa dva računa i to: izvode sa računa broj: 1321500309497107 u periodu od 01.01.2021. do 21.07.2021. godine i izvode sa računa broj: 3383102200358781 u periodu od 01.01.2021. godine do 16.12.2021. godine. Sa transakcijskog računa broj: 613000009599660 politička stranka nije dostavila izvode.

- U finansijskom izvještaju politička stranka je prijavila stanje sredstava na četiri računa u ukupnom iznosu od 1.411,03 KM i na pet računa negativan saldo u iznosu od - 463,55 KM. Istovremeno, u poslovnim knjigama stranke stanje sredstva na zadnji dan izvještajnog perioda, odnosno 31.12.2021. godine je 0,00 KM.

S obzirom na nepotpune evidencije u poslovnim knjigama, te da politička stranka nije dostavila tražene izvode sa transakcijskih računa, nije utvrđen stvarni promet sredstava, kao i stanje sredstva na transakcijskim računima na dan 31.12.2021. godine.

- (3) Liberalno demokratska stranka BiH u poslovnim knjigama nije uspostavila evidencije o prometu gotovine putem blagajne centralnog ureda, kao i blagajni nižih organizacionih dijelova stranke.

- U poslovnim knjigama evidentirana je samo blagajna Centralnog ureda stranke, sa prometom u iznosu od 202,29 KM i bez sredstva na blagajni na dan 31.12.2021. godine.
- U finansijskom izvještaju koji je politička stranka podnijela Centralnoj izbornoj komisiji BiH, pored blagajne Centralnog ureda evidentirane su blagajne kod sedam nižih organizacionih dijelova.

Na zahtjev političkoj stranci da dostavi kopiju blagajničke dokumentacije i popisne liste gotovine na dan 31.12.2021. godine kod OO LDS BiH Travnik, OO LDS BiH Tešanj i KO LDS BiH Goražde, kod kojih je evidentirano stanje gotovine u iznosu od 6.555,25 KM, politička stranka je odgovorila da su izabrani vijećnici iz tih organizacionih dijelova prešli u samostalne vijećnike, te politička stranka sa njima nema komunikaciju i nije u mogućnosti dostaviti traženu dokumentaciju.

S obzirom da politička stranka nije dostavila traženu blagajničku dokumentaciju, nije utvrđeno da li je na dan 31.12.2021. godine na blagajni imala sredstva, koja je prijavila u finansijskom izvještaju⁵.

- (4) Politička stranka nije uspostavila potpune, pravilne i tačne evidencije o svojim prihodima, te u finansijskom izvještaju nije prijavila tačan iznos ostvarenih prihoda.

U poslovnim knjigama Liberalno demokratske stranke BiH evidentiran je prihod u iznosu od 20.558,00 KM, a u finansijskom izvještaju isti je prijavljen u iznosu od 13.395,15 KM.

- Stranka nije uspostavila evidenciju, niti je u finansijskom izvještaju prijavila novčanu donaciju Hasiba Salkića u iznosu od 100,00 KM i nenovčanu donaciju Općine Jablanica, koju je ostvarila korištenjem poslovnog prostora bez naknade kao što je navedeno u nalazu pod b).
- Liberalno demokratska stranka BiH nije uspostavila evidenciju o prihodu koji je ostvarila iz budžeta Općine Jablanica, a koji je prema zvaničnim podacima Općine navedenim u aktu broj: 01-11-518/22 od 28.02.2022. godine iznosio 7.809,16 KM. Navedeni prihod politička stranka nije prijavila ni u finansijskom izvještaju.

---

⁵ Gotovina na blagajni je kod pet organizacionih dijelova stranke prijavljena u izvještaju u nepostojećim apoenima.

- Pregledom je utvrđeno da je politička stranka ostvarila prihod iz anonimnog izvora u iznosu od 1.356,69 KM, koji nije prijavila u finansijskom izvještaju, kao što je navedeno u nalazu pod c).
  - Uvidom u poslovne knjige stranke, utvrđeno je da su prihodi iz budžeta u iznosu od 809,14 KM i članarina u iznosu od 100,00 KM evidentirani kao novčani priloz.
  - Pozajmica Amira Husarića u iznosu od 90,00 KM u finansijskom izvještaju je prijavljena kao ostali prihod u navedenom iznosu.
- (5) Evidencije o rashodima političke stranke nisu uspostavljene u skladu sa računovodstvenim propisima, pa prema tome troškovi koji su prijavljeni u finansijskom izvještaju ne prikazuju stvarno stanje.
1. Politička stranka troškove je evidentirala u momentu plaćanja, a ne u momentu kada joj je pružena usluga ili isporučen proizvod. Plaćanje obaveza iz ranijih godina evidentirala je kao trošak 2021. godine, a troškove koji su nastali 2021. godine koji nisu plaćeni iste godine, nisu evidentirani u poslovnim knjigama, niti su prijavljeni u finansijskom izvještaju.
  2. Prinudne naplate sa računa u iznosu od 19.495,27 KM, na osnovu sudskog rješenja o izvršenju obaveza, koje su nastale u ranijim godinama, politička stranka je u poslovnim knjigama i finansijskom izvještaju iskazala kao troškove novčanih kazni 2021. godine.
  3. Liberalno demokratska stranka BiH nije evidentirala, niti je u finansijskom izvještaju prijavila troškove zakupnine poslovnih prostora, koje su koristila njena četiri organizaciona dijela.
    - Ugovorom o zakupu koji je politička stranka 01.11.2020. godine zaključila sa Zlatkom Mecanom iz Travnika, mjesečna zakupnina poslovnog prostora površine 40 m², što uključuje i troškove režija, utvrđena je u iznosu od 500,00 KM mjesečno. U skladu sa navedenim ugovorom organizacioni dio stranke u Travniku ostvario je trošak zakupnine u iznosu od 6.000,00 KM.
    - Uvidom u akt Općine Donji Vakuf broj: 02-04-01261/22-1 od 10.08.2022. godine, utvrđeno je da je Liberalno demokratska stranka BiH, po cijeni općinske mjesečne zakupnine poslovnog prostora od 5,00 KM/m², ostvarila trošak u iznosu od 732,00 KM.
    - Na osnovu akta Grada Lukavca broj: 04-19-22-215/22 od 01.06.2022. godine, utvrđen je trošak zakupnine poslovnog prostora u iznosu od 98,40 KM.
    - U svom aktu broj: 01-11-2060/22 od 09.09.2022. godine Općina Jablanica navodi da je Liberalno demokratskoj stranci BiH dodijelila na korištenje bez naknade poslovni prostor, površine 25,20 m².
- (6) Liberalno demokratska stranka BiH nije uspostavila evidencije o svojim obavezama, niti je na obrascu 5 (obaveze) godišnjeg finansijskog izvještaja iskazala tačne podatke o svojim obavezama na dan 31.12.2021. godine, čime je prekršila odredbe člana 24. Pravilnika.
1. U poslovnim knjigama obaveze po osnovu pozajmica od fizičkih lica evidentirane su u iznosu od 11.291,58 KM, a u finansijskom izvještaju su prijavljene u iznosu od 14.345,00 KM. U izvještaju je navedeno da su obaveze u iznosu od 2.000,00 KM nastale 2014. godine, obaveze u iznosu od 300,00 KM nastale su 2015. godine, obaveze u iznosu od 645,00 KM nastale su 2016. godine, dok su obaveze u iznosu od 11.400,00 KM nastale 2018. godine.

Politička stranka na zahtjev Centralne izborne komisije BiH nije dostavile kopije ugovora o pozajmicama, niti druge isprave kojima se potvrđuju obaveze stranke, odnosno potraživanja zajmodavaca.

2. Liberalno demokratska stranka BiH duži niz godina u svojim finansijskim izvještajima iskazuje obaveze u istom iznosu od 101.633,88 KM i to: obaveze prema Službi za zajedničke poslove organa i tijela Federacije BiH u iznosu od 43.970,65 KM, obaveze prema pravnom licu „VIA MEDIA“ d.o.o. Sarajevo u iznosu od 16.925,45 KM i obaveze prema ostalim dobavljačima u iznosu od 40.737,78 KM.

- Političkoj stranci su u izvještajima revizije finansijskih izvještaja, koje su obavljene u ranijem periodu, date preporuke da u skladu sa računovodstvenim propisima uspostavi potpune i tačne evidencije o svojim obavezama po povjericima pa ih, u skladu sa odredbama člana 24. Pravilnika iskaže u finansijskom izvještaju na način da navede datum nastanka obaveze i iznos obaveze na određeni dan, odnosno zadnji dan izvještajnog perioda, prema svakom povjeriocu pojedinačno. Politička stranka nije ispoštovala date preporuke.

Na zahtjev Liberalno demokratskoj stranci BiH da dostavi analitiku dobavljača prema kojima je i u finansijskom izvještaju za 2021. godinu prijavila obaveze u iznosu od 40.737,78 KM, stranka je odgovorila da ne posjeduje analitiku dobavljača, da su te obaveze zastarile, ali ih nije otpisala iz razloga što organi stranke nisu donijeli odluku o otpisu obaveza.

- Pregledom finansijskog izvještaja i finansijske dokumentacije, odnosno izvoda sa transakcijskog računa, utvrđena su sudska izvršenja obaveza Liberalno demokratske stranke BiH iz ranijeg perioda. Međutim, politička stranka ta izvršenja ne evidentira kao izmirivanje dijela obaveza.

S obzirom da politička stranka sudska izvršenja ne evidentira kao izmirenje dijela obaveza, te da na zahtjev Centralne izborne komisije BiH nije dostavila potvrđivanje dobavljača VIA MEDIJA Sarajevo i Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine o obavezama političke stranke na dan 31.12.2021. godine, nije utvrđen iznos stvarnih obaveza Liberalno demokratske stranke BiH.

3. Liberalno demokratska stranka BiH nije evidentirala, niti je u finansijskom izvještaju prijavila obavezu po osnovu neplaćenih kazni po odlukama Centralne izborne komisije BiH. Uvidom u Službene evidencije na dan 31.12.2021. godine utvrđeno je da politička stranka nije platila dio kazne, u iznosu od 2.200,00 KM, po odluci broj: 05-1-07-6-1287/20 od 26.05.2021. godine⁶.

- (7) Liberalno demokratska stranka BiH nije dostavila dio tražene dodatne dokumentacije, čime je prekršila odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka.

Dana 18.08.2022. godine, Centralna izborna komisija BiH je stranci uputila Zahtjev za dostavljanje dodatne dokumentacije za 2021. godinu, broj: 03-07-6-497-2/22, kojim je od stranke zatraženo da dostavi: dokumentaciju o korištenju poslovnih prostora, bruto bilans političke stranke na dan 31.12.2021. godine, glavnu knjigu političke stranke, sa analitičkim evidencijama u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine, program utroška sredstva za 2021. godinu i program utroška sredstava za 2022. godinu, kopiju izvoda dva transakcijska računa u periodu od 01.01.2020. do 31.12. 2020. godine, koji su prijavljeni u finansijskom

---

⁶ Odlukom Centralne izborne komisije BiH, broj: 5-1-07-6-1192/21 od 16.06.2022. godine Liberalno demokratskoj stranci BiH je izrečena novčana kazna u iznosu od 5.400,00 KM, koju stranka do momenta izdavanja izvještaja ovog revizije nije platila.

izvještaju i izvode sa računa koji stranka nije prijavila, kopiju blagajničke dokumentacije za OO LDS Tešanj, OO LDS Travnik i KO LDS Goražde, kopiju ugovora o novčanim pozajmicama političkoj stranci, potvrde dobavljača „VIA MEDIJA“ d.o.o. Sarajevo i Služba za zajedničke poslove organa i tijela Federacije Bosne i Hercegovine o obavezama političke stranke na dan 31.12.2021. godine i analitiku dobavljača prema kojima je u finansijskom izvještaju prijavila obaveze u iznosu od 40.737,78 KM.

Od svega navedenog, politička stranka je dostavila sljedeće: bruto bilans i glavnu knjigu sa nepotpunim evidencijama o poslovnim događajima u periodu od 01.01.2021. do 31.12.2021. godine, završni račun stranke (bilans stanja i bilans uspjeha) za 2021. godinu, Program utroška sredstva za 2021. godinu, dio izvoda sa dva transakcijska računa koja su prijavljena u izvještaju i kopiju ugovora o zakupu poslovnog prostora u Travniku.

S obzirom da Liberalno demokratska stranka BiH nije postupila u skladu sa zahtjevom Centralne izborne komisije BiH, odnosno nije dostavila svu traženu dokumentaciju, prekršila je odredbe člana 12. stav (5) Zakona o finansiranju političkih stranaka, te ograničila djelokrug kontrole njenog finansijskog izvještaja.

U nedostatku kompletnih poslovnih knjiga i finansijske dokumentacije, nije utvrđeno da li je Liberalno demokratska stranka BiH ostvarila i druge prihode i rashode, osim onih koje je prijavila u finansijskom izvještaju.

5.2 PREPORUKE

Preporučuje se Liberalno demokratskoj stranci BiH da se pridržava odredaba Zakona o finansiranju političkih stranaka, a posebno na osnovu uočenih nedostataka se preporučuje:

- *da svake godine donosi ispravan i precizan program utroška sredstva i da finansijska sredstva obezbijedena za finansiranje stranke koristi u skladu sa tim programom,*
- *da prijavljuje sve priloge, bez obzira iz kojih izvora i na koji način ih ostvaruje,*
- *da se ne finansira iz zabranjenih izvora,*
- *da poslovne knjige vodi u skladu sa računovodstvenim propisima, odnosno da uspostavi i vodi potpune evidencije o novčanim tokovima, prihodima, rashodima i obavezama stranke,*
- *da finansijske izvještaje koje podnosi Centralnoj izbornoj komisiji Bosne i Hercegovine popunjava u skladu sa Pravilnikom o godišnjim finansijskim izvještajima političkih stranaka i*
- *da dostavlja traženu dodatnu finansijsku dokumentaciju.*

KOMENTAR

Politička stranka se nije očitovala na nalaze revizije navedene u Preliminarnom izvještaju o pregledu godišnjeg finansijskog izvještaja za 2021. godinu.

Šef Odsjeka za revizijske poslove

Sanja Tošović

Šef Službe za reviziju, revizor

Mr.sc. Hasida Gušić